

2023 Nieuwenhove, Oostkamp: Programma van maatregelen

Opdrachtgever: Vivendo
Handboogstraat 2 bus 13, 8000 Brugge

Auteurs: Dieter Verwerft, Femke Germonpré, Jari Hinsch Mikkelsen en Frederik Roelens

Uitvoerder: Raakvlak
Komvest 45
8000 Brugge
T +32 [0]50 44 50 41
E dieter.verwerft@brugge

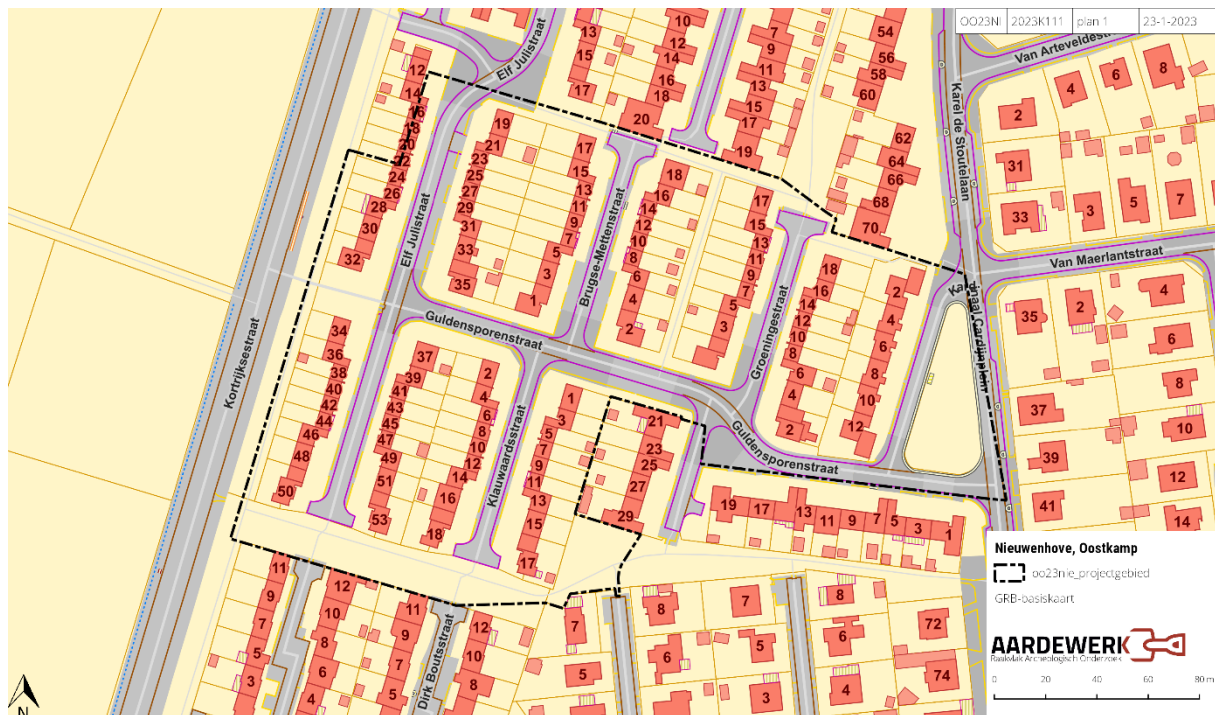
© Raakvlak, februari 2024

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Raakvlak Archeologisch Onderzoek.

2023, Kloosterhof, Brugge: Programma van Maatregelen

Vivendo plant de ontwikkeling van een deel van de wijk Nieuwenhove in Oostkamp. Hiertoe worden 92 bestaande, kleine en verouderde woningen gesloopt en wordt de bestaande wegenis en infrastructuur afgebroken. Uiteindelijk, maar in een volgende fase, zal een masterplan uitgevoerd worden op de site, dat voorziet in nieuwbouw. Het projectgebied is 3,7 ha groot. Om de mogelijke aantasting van het bodemarchief op deze terreinen in te schatten werkt de bouwheer (Vivendo) samen met Aardewerk, de cel archeologisch onderzoek van Raakvlak. Doel van de opdracht is het waarderen van het terrein aan de hand van een bureauonderzoek en een landschappelijk bodemonderzoek. Dit onderzoek resulteert in een archeologienota.

Het projectgebied bevindt zich in Oostkamp. Het gebied maakt deel uit van de wijk Nieuwenhove en bevindt tussen de Karel de Stoutelaan, de Zannekinstraat, de Kunstschilderslaan en de Kortrijksestraat. De betrokken percelen zijn samen groter dan 3000 m² en de effectieve bodemingreep is groter dan 1000 m², waardoor de drempelwaarden opgenomen in het Onroerenderfgoeddecreet overschreden worden. Het gewestplan beschouwt het projectgebied als 'woongebieden' (0100). Het projectgebied bevindt zich niet in een vastgestelde archeologische zone, een gebied waar geen archeologie verwacht wordt (GGA) of een beschermde archeologische site. Op deze basis wordt een archeologienota zonder ingreep in de bodem (bureauonderzoek) opgesteld.

Figuur 1: Het projectgebied ten opzichte van de GRB-basiskaart

Figuur 2: Inplantingsplan sloop

Administratieve gegevens

Titel: 2023 Nieuwenhove, Oostkamp: Programma van maatregelen

Opdrachtgever: Vivendo, Handboogstraat 2 bus 13, 8000 Brugge

Uitvoerder: Raakvlak

Auteurs: Femke Germonpré, Dieter Verwerft, Frederik Roelens en Jari Hinsch Mikkelsen

Bewaring en beheer van de geregistreerde data, vondsten en stalen: Onroerend Erfgoeddepot De Pakhuizen (Raakvlak), Komvest 45, 8000 Brugge

Locatie/vindplaats: Guldensporenstraat, 8020 Oostkamp

Bounding box: 70159.18268208792142104 203681.27978259057272226, 70217.84466931539645884

203877.08398320118431002, 70478.6526936104928609 203800.18921615974977612, 70465.96902069644420408

203691.58526683322270401, 70278.88484521424106788 203645.60695251979632303, 70159.18268208792142104

203681.27978259057272226

Naam site: Nieuwenhove, Oostkamp; afkorting: OO23NI

Kadaster: Oostkamp 3e afdeling, sectie F, perceelsnummers: zie bijlagen

Relevante termen thesauri Onroerend Erfgoed: bureauonderzoek

Periode: januari-februari 2023

Archeologische verwachting: sporen uit verschillende periodes

Aanleiding van het onderzoek: sloop meerdere woningen

Resultaten vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

Op basis van het bureauonderzoek bestaat een matige archeologische verwachting binnen het onderzoeksgebied. Het gebied bevindt zich bovenop een heuvelrug. Volgens historisch-cartografische bronnen ligt het onderzoeksterrein zeker in de late middeleeuwen in veldgebied. Dit evolueert uiteindelijk tot bosgebied. Vanaf de 19e eeuw bestaat het terrein uit onbebouwd of agrarisch gebied. Pas in de tweede helft van de 20^e eeuw wordt het projectgebied bebouwd. De archeologische voorkennis wijst op het belang van het landschap: de afwisseling van heuvelruggen en beekdalen vormt een aantrekkelijke vestigingsplaats in de metaaltijden. Het projectgebied, op een droge plaats bovenop een heuvelrug, biedt een kans op bewoningssporen.

Het onderzoeksterrein behoort tot de zandstreek, meer bepaald het Houtland. Het gebied was tot het begin van de 19e eeuw een sterk bebost gebied. Oostkamp kent een afwisseling van heuvelruggen en beekdalen. Op de hoogtekaart is duidelijk dat het terrein bovenop een heuvelrug ligt, geflankeerd door beekdalen. Op het hoogteprofiel is duidelijk zichtbaar de hoogteverschillen binnen het terrein minimaal zijn en volledig het resultaat van antropogene ingrepen. Bovenop de heuvelruggen liggen oude veldgebieden. In de ruimere regio van het projectgebied zijn er zowel lemig zandige, als zandige bodems te vinden. Een terreininspectie wijst op het ontbreken van natuurlijke, topografische elementen op het terrein.

De boringen schetsen een bijzonder beeld van het bodemprofiel. Intensieve ingrepen op het projectgebied weerspiegelen zich duidelijk in de landschappelijke boringen. De originele lemig zandige en zandige bodem bevindt zich direct onder de ploeglaag en bestaat achtereenvolgens uit een bruine, lemig zandige B-horizont en groene en grijze kleiige en zandige C-horizonten. Echter is in de meeste boringen minstens de bovenste 60 cm – en in het grootste deel van het projectgebied minstens 80 cm – van de bodemprofielen antropogeen. Het gaat om verschillende heterogene lagen gemengd zand en klei, met daarin fragmenten plastic en bouwpuin. Mogelijk is het terrein afgegraven en nadien heropgevuld. Dit fenomeen vaak wordt vaker waargenomen in de omgeving van grote verkavelingen, waarbij zuiver zand wordt afgegraven en onzuiver zand wordt gestort. Een andere mogelijkheid is sporadisch zeer diep ploegen. Op basis van landschappelijke boringen is het niet mogelijk dit onderscheid te herkennen. Dit fenomeen – een zeer diepe verstoring – is verschillende keren waargenomen tijdens archeologisch onderzoek in het zuidwesten van Brugge en in de omgeving van het huidig projectgebied. Dit is het geval bij de proefsleuvenonderzoek langs het Stokveldepad (Roelens, 2018), Ter Beke (Decraemer, 2010) en de Chartreuseweg (Verwerft, 2020), maar ook tijdens landschappelijk bodemonderzoek ter hoogte van het Kloosterhof (Verwerft, 2023).

Vanuit een aardkundig, landschappelijk en archeologisch perspectief wijst het landschappelijk bodemonderzoek niet op een archeologisch potentieel. De bodemprofielen zijn tot minstens 60 cm diep en in het grootste deel van het projectgebied dieper dan 80 cm antropogeen. De link met het originele landschap en eventueel aanwezige archeologische

sites is zo goed als volledig verdwenen. De geplande bodemingrepen – de sloop van de gebouwen en uitbreken van de verharding - situeren zich integraal in sterk verstoorde grond.

Tijdens een volgende fase in dit project, de uitvoering van het masterplan dat voorziet in nieuwbouw, moet deze afweging opnieuw gemaakt worden.

Onderzoeksstrategie, - methode en –technieken

Naar aanleiding van dit onderzoek zijn op het projectgebied geen verdere maatregelen vereist. Daarom wordt geen programma van maatregelen opgemaakt.

Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk

We voorzien voorlopig geen afwijkingen ten opzichte van de Code van Goede Praktijk.